

Aiškinamasis raštas

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nemuno žemupio potvynių prevencijos ir padarinių likvidavimo priemonių plano patvirtinimo“ projekto

Vykdydami Ministro Pirmininko pavedimą Nr. S-1585¹, parengėme Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nemuno žemupio potvynių prevencijos ir padarinių likvidavimo priemonių plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas).

Informuojame, kad Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plane, patvirtintame 2019 m. gegužės 5 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. D1-375/3D-312 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano“ (toliau – Veiksmų planas), kurį sudaro 153 priemonės, nustatytos **55 priemonės skirtos potvynių prevencijai**.

Rengiant Veiksmų planą, buvo atliktas išsamus potvynių rizikos vertinimas, nustatytos teritorijos, kuriose galima didelė potvynių rizika: gyventojams, ekonomikai ir kultūros paveldui. Remiantis vertinimo išvadomis svarbiausioms teritorijoms numatytos potvynių rizikos mažinimo priemonės, esančios Veiksmų plano 1 ir 2 prieduose, jų įgyvendinimui reikalinga lėšų suma ~50 mln. eur. Šiuo metu iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų įgyvendinama 10 projektų, 15-oje teritorijų, numatomos inžinerinės apsaugos nuo potvynių priemonės, kurioms atlikta sąnaudų ir naudos analizė: esamų pylimų remontas, naujų pylimų statybą ir kitos. Pagrindinis įgyvendinamų projektų tikslas - gyventojų ir jų turto apsauga. Vienas svarbiausių kriterijų, keliamų projektams – priemonės turi būti ekonomiškai pagrįstos ir naudingos t. y. apsaugos priemonių įrengimas ir priežiūra turi kainuoti daug mažiau, nei kainuotų atkurti potvynių sunaikintą turtą.

Pagal potvynių direktyvą Potvynių rizikos valdymo planai turi būti peržiūrėti ir prireikus atnaujinti iki 2021 m. gruodžio 22 d., o po to – kas šešerius metus. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija planuoja 2019 m. lapkričio mėn. kviešti savivaldybes ir kt. suinteresuotas institucijas bei visuomenę teikti pasiūlymus Potvynių rizikos valdymo plano atnaujinimui **ir 2021 m. pradžioje parengti potvynių rizikos valdymo plano atnaujinimo projektą**.

Informuojame, kad, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimus Nr. S-3593 (2018-10-19) ir Nr. S-244 (2019-01-21)², Aplinkos ministerija kreipėsi į suinteresuotas institucijas prašydama pateikti pasiūlymus dėl papildomų apsaugos nuo potvynių priemonių ir informaciją (sąnaudų, finansavimo šaltiniai, apsaugota teritorija, potvynių sukeliama žala, galinčių nukentėti gyventojų skaičius, nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir kt.), reikalingą atlikti šių priemonių vertinimą. Tačiau pateikta informacija buvo nepakankama priemonių sąnaudų ir naudos analizei atlikti ir parengti projektą, atitinkantį Strateginio planavimo metodiką, todėl teisiškai negalėjome siūlomomis priemonėmis papildyti Veiksmų planą.

Manome, kad atnaujinant Veiksmų planą būtų tikslinga atlikti siūlomų priemonių išsamų vertinimą ir, nustačius šių priemonių reikšmingumą potvynių rizikos sumažinimui, įtraukti jas į Veiksmų planą.

Vykdydami pavedimą S-1585 ir suprasdami Nemuno žemupio regiono jautrumą potvyniams, parengėme Projektą, kuriuo tvirtinamos suinteresuotų institucijų pasiūlytos papildomos potvynių prevencijos ir padarinių likvidavimo priemonės.

Taršos prevencijos politikos grupės
vadovas

Vitalijus Auglys

¹ „<..>kartu su Vidaus reikalų ministerija iki 2019-08-31 parengti ir pateikti Vyriausybei Potvynių prevencijos ir padarinių likvidavimo priemonių plano projektą“.

² „<..> parengti su potvynių valdymu susijusių teisės aktų pakeitimo projektus“.